

LECTIO XLVII - Ο ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΚΑΙ Η ΦΙΛΑΡΕΣΚΕΙΑ ΤΗΣ ΚΟΡΗΣ ΤΟΥ
ΙΟΥΛΙΑΣ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Άσκηση Ι.

Να αναγνωριστούν οι ενδοιαστικές προτάσεις και οι προτάσεις του *quominus* και του *quin* που υπάρχουν στο κείμενο (εξάρτηση, εισαγωγή, εκφορά, ακολουθία των χρόνων).

Λύση

ne istae te calvam faciant: δευτερεύουσα ονοματική ενδοιαστική πρόταση, ως αντικείμενο στο *times* εισάγεται με τον ενδοιαστικό σύνδεσμο *ne* γιατί ο φόβος είναι μήπως γίνει κάτι, εκφέρεται με υποτακτική (γιατί το περιεχόμενό της αφορά κάτι το ενδεχόμενο ή πιθανό)· συγκεκριμένα με υποτακτική ενεστώτα (*faciant*) γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (*times*) και αναφέρεται στο παρόν-μέλλον (ιδιόμορφη ακολουθία χρόνων: ο φόβος είναι δηλαδή ιδωμένος τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή, συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση, και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του).

quin calva esse nolis: δευτερεύουσα ονοματική πρόταση του *quin*, ως αντικείμενο στο *non dubito* εισάγεται με τον σύνδεσμο *quin*, εκφέρεται με υποτακτική επειδή το περιεχόμενό της εκφράζει την πρόθεση του υποκειμένου του ρήματος της κύριας συγκεκριμένα με υποτακτική ενεστώτα (*nolis*) γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (*non dubito*) και αναφέρεται στο παρόν-μέλλον (ιδιόμορφη ακολουθία χρόνων: η πρόθεση είναι δηλ. ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή, συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση, και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της).

quominus id faceret: δευτερεύουσα ονοματική πρόταση του *quominus* ως έμμεσο αντικείμενο στο απαρέμφατο *deterre* εισάγεται με τον σύνδεσμο *quominus* εκφέρεται με υποτακτική, επειδή το περιεχόμενό της εκφράζει την πρόθεση του υποκειμένου του ρήματος της κύριας συγκεκριμένα με υποτακτική παρατατικού γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (*vult*) και αναφέρεται στο παρελθόν (ιδιόμορφη ακολουθία χρόνων: η πρόθεση είναι δηλ. ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή, συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση, και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της).

Άσκηση II.

Να μετατραπούν σε ενδοιαστικές ή προτάσεις του quominus και του quin οι παρακάτω κύριες προτάσεις (το ρήμα εξάρτησης υπάρχει στην παρένθεση).

Proditor patriae est (vereor ne).

Utilitati omnium consulit (recusabat quominus).

Vir bonus est (non dubitabam quin).

Λύση

Vereor ne proditor patriae sit.

Recusabat quominus utilitati omnium consulerem.

Non dubitabam quin vir bonus esset.

Άσκηση III.

Να προσδιοριστεί το είδος των παρακάτω δευτερευουσών προτάσεων που εισάγονται με το *ut*:

Gallo persuadet, *ut epistulam ad Ciceronem deferat*. (μαθ. XLV)

Senatum coegerat, *ut Marius hostis iudicaretur*. (μαθ. XL)

Tantus furor omnes invaserat, *ut pugnare cuperent*. (μαθ. XXXVII)

Aurum Manio Samnites attulerunt, *ut eo uteretur*. (μαθ. XXXVI)

Ita est, *ut dicis*.

Ut legati ad Caesarem venerunt, pacem petiverunt.

Ut leges omnium salutem singulorum saluti anteponunt, sic vir bonus utilitati omnium consulit (μαθ. XLVI)

Λύση

Gallo persuadet, **ut epistulam ad Ciceronem deferat** (μαθ. XLV) Δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση που λειτουργεί ως αντικείμενο στο persuadet.

Senatum coegerat, **ut Marius hostis iudicaretur** (μαθ. XL): Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση.

Tantus furor omnes invaserat, **ut pugnare cuperent** (μαθ. XXXVII): Δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση.

Aurum Manio Samnites attulerunt, **ut eo uteretur** (μαθ. XXXVI): Δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση.

Ita est, **ut dicis**.: Δευτερεύουσα επιρρηματική παραβολική πρόταση.

Ut legati ad Caesarem venerunt, pacem petiverunt.: Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση.

Ut leges omnium salutem singulorum saluti anteponunt, sic vir bonus utilitati omnium consulit (μαθ. XLVI): Δευτερεύουσα επιρρηματική παραβολική πρόταση.

Άσκηση IV.

Etsi...canos, utrum ... calva: Να αναγνωριστούν οι προτάσεις.

Λύση

Etsi super vestem earum deprehendit canos,: δευτερεύουσα επιρρηματική εναντιωματική πρόταση· εισάγεται με τον εναντιωματικό σύνδεσμο etsi εκφέρεται με οριστική γιατί εκφράζει μια πραγματική κατάσταση, παρά την οποία ισχύει το περιεχόμενο της κύριας πρότασης και συγκεκριμένα με οριστική παρακειμένου (deprehendit). Στην κύρια πρόταση υπάρχει το tamen.

utrum post aliquot annos cana esse mallet an calva: δευτερεύουσα ονοματική πλάγια ερωτηματική πρότασή ως έμμεσο αντικείμενο στο interrogavit εισάγεται με το utrum...an (διμελής, ολικής αγνοίας) εκφέρεται με υποτακτική (γιατί η εξάρτηση δίνει υποκειμενική χροιά στο περιεχόμενο της πρότασης) και εκριμένα εκφέρεται με υποτακτική παρατατικού (mallet) γιατί εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (interrogavit) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρελθόν.

Άσκηση V.

Voluit, mallet: Να γίνει χρονική αντικατάσταση (για την κλίση του volo, του nolo και του malo βλ. τη Γραμματική).

Λύση

Ενεστ.	vult	malit
Παρατ.	volebat	mallet
Μελ.	volet	-
Πρκ.	voluit	maluerit
Υπερσ.	voluerat	maluisset
Συντ. Μελ.	voluerit	-

Άσκηση VI.

Να μεταφραστούν στα λατινικά οι προτάσεις:

Φοβάμαι μήπως δεν πει την αλήθεια (veritas, θ).

Τον εμποδισα να φύγει (abeo).

Λύση

Vereor ne non /ut veritatem dicat.

Eum impediui quominus /ne abiret.

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Άσκηση Ι.

Να μεταφερθούν οι παρακάτω ρηματικοί τύποι στον τύπο που σας ζητείται για τον καθένα, στη φωνή που βρίσκονται:

coeperat: απαρέμφατο μέλλοντα (να ληφθεί υπ' όψιν το υποκείμενο)

solebat: Β' ενικό υποτακτικής μέλλοντα (να ληφθεί υπ' όψιν το υποκείμενο)

voluit: γ' πληθυντικό υποτακτικής ενεστώτα

faceret: Β' ενικό προστακτικής ενεστώτα

intervenit: γ' ενικό οριστικής ενεστώτα

induxit: Β' πληθυντικό προστακτικής ενεστώτα

mallet: α' πληθυντικό υποτακτικής παρατατικού

obiecit: Β' πληθυντικό υποτακτικής παρατατικού

nolis: γ' πληθυντικό προστακτικής μέλλοντα

times: αιτιατική ενικού αρσενικού γένους μετοχής ενεστώτα

Λύση

coeperat: **coepturam esse**

solebat: **solitura sis**

voluit: **velint**

faceret: **fac**

intervenit: **intervenit**

induxit: **inducite**

mallet: **malleamus**

obiecit: **obiceretis**

nolis: **nolunto**

times: **timentem**

Άσκηση II.

Να μεταφερθούν οι παρακάτω τύποι στις πτώσεις που ζητούνται για το καθένα:

mature: ο ίδιος τύπος στον υπερθετικό βαθμό

consilio: γενική ενικού

ornatrices: ονομαστική ενικού

vestem: αιτιατική πληθυντικού

aliis: δοτική ενικού

tempus: ονομαστική πληθυντικού

aetatis: γενική πληθυντικού

pater: γενική πληθυντικού

ego: αιτιατική ενικού, β' πρόσωπο

calva: κλητική ενικού, αρσενικό γένος

istae: δοτική ενικού, ουδέτερο γένος

Λύση

mature: **maturissime / maturrime**

consilio: **consilii / -i**

ornatrices: **ornatrix**

vestem: **vestes / vestis**

aliis: **alii**

tempus: **tempora**

aetatis: **aetatum / -ium**

pater: **partum**

ego: **te**

calva: **calve**

istae: **isti**

Άσκηση III.

Tum interrogavit...an calva: να μετατραπεί σε ευθεία ερώτηση.

Λύση

Utrum post aliquot annos cana esse mavis an calva?

Άσκηση IV.

Etsi super vestem earum deprehendit canos: Η ενεργητική σύνταξη να γίνει παθητική.

Λύση

Etsi super vestem earum cani ab eo deprehensi sunt.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟΥΣ

Άσκηση Ι.

hac re audita: να αναλυθεί σε δευτερεύουσα χρονική πρόταση και με τους δύο τρόπους.

Λύση

Cum Augustus hanc rem audivisset, [...]

Postquam Augustus hanc rem audivit, [...]

Άσκηση II.

ego pater cana esse malo: να μετατραπεί στον πλάγιο λόγο με εξάρτηση από το Iulia respondit.

Λύση

Iulia respondit patri se canam esse malle.

Άσκηση III.

Augustus voluit filiam deterrere quominus id faceret: Να μετατραπεί σε ευθύ λόγο η δευτερεύουσα πρόταση.

Λύση

Noli facere id.

Ne feceris id.

Άσκηση IV.

Eo consilio...ornatrices: να μετατραπεί στον πλάγιο λόγο με εξάρτηση από το: *Augustus dixit*.

Λύση

Augustus dixit se eo consilio aliquando repente intervenisse oppressisque ornatrices.

Ημερομηνία τροποποίησης: 22/02/2012